

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Sexta. Solum pro foro interno. parag. 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

sta, quia illam omnino vult jam peractam esse ante dispensationem: non meminit autem servitii illius, quod etiam integre peractum esse vult, quia jam hoc dixerat in illis verbis: *Ut vir conferat servitium per tres menses*: Si enim vir conferat solum per duos jam non servat id, quod praescriptum fuit ad dispensationem obtinendam, hanc enim vim habet illud (*conferat*) positum ante illud (*dispenses*) quasi dicatur: *postquam contulerit, dispenses*. Hic est sensus tenoris Rescripti, si sincere illud interpretari velimus, & ad intentionem Pontificis attendamus, qui prius vult satisfactionem per illam poenitentiam sibi dari, & deinde, quasi satisfactus, gratiam dispensationis concedere.

8. Adde Primò, illud (*ut*) significare conditionem, id est, *si contulerit servitium*, sicuti notat Conradus a ex Surdo.

a Conrad.
in praxi
disp. l. 8. c.
6. nu. 54.

9. Adde Secundò, in his dispensationibus in forma pauperum, in quibus imponitur hoc servitium, illud imponi loco eleemosynæ, quæ imponitur Divitibus, subrogando scilicet servitium eleemosynæ. Quemadmodum ergo à Divite prius solvitur eleemosyna, & deinde ipsi conceditur gratia, ita à Paupere prius implendum est servitium, & c. cum commune sit jus, quod subrogatum debeat habere easdem conditiones, quas habet id, cui subrogatur.

10. Adde Tertiò, esse valde inconveniens, ut matrimonium celebretur ab Oratore, lætitiæque solitæ signa exhibeantur, traducatur Sponsa coram omnibus in domum Sponsi, fiant benedictiones Matrimonii ab Ecclesia institutæ, & c. quando eadem Ecclesia vult, ut Orator maneat in poenitentia.

11. Denique. Quid, si deinde Orator jam dispensatus omittat servitium? Respondebis. Illicite omittet, sed valide persistet dispensatio, Audio: sed hoc non satis esset ad difficiles reddendas ejusmodi dispensationes, & ad exemplum illorum, quæ est intentio Ecclesiæ, ergo dicendum est, non solum illicite agi, sed invalide.

§. IV.

In quarta clausula requiritur, impedimentum esse occultum.

DE hac re plene diximus b supra, ubi c etiam notavimus, quid præstandum, si post dispensationem res forte divulgetur.

§. V.

In quinta Clausula præscribitur revalidatio Matrimonii.

SI forte Matrimonium inter impeditos per impedimentum dirimens, contractum fuit, cum fuerit nullum, revalidari per novum consensum debet: id ergo monet in hac clausula Pontifex. Nos autem de hac revalidatione commodius tractabimus infra d pluribus.

§. VI.

In sexta Clausula advertitur, hanc dispensationem valere tantum pro foro Conscientiæ.

1. Quandoquidem Dispensatio, de qua agimus, expedienda est per viam Poenitentiaræ, quia est pro impedimentis occultis, ideo recte advertat Pontifex, eam dari solum pro foro interno. Judex ergo in externo foro procedere poterit in hoc casu, ac si ei Matrimonio dispensatum non fuisset.

2. Verum non est negandum, si Judex sciat, ejusmodi dispensationem fuisse datam, posse interdum illi acquiescere, immò recte Filiucius e notat, posse evenire, ut Confessarius habita licentia, ut suppono à poenitente) faciat fidem apud Judicem, se absolvisse, & dispensasse. Ex quo Testimonio dissimulare Judex poterit, & Matrimonium illud non condemnare. Potest item contingere, ut Parochus, vel Episcopus, nolit assistere huic Matrimonio, quia scit, impedimentum occultum esse inter contrahentes; tunc ergo Confessarius poterit, per similem licentiam Poenitentis, certiolem facere Parochum, vel Episcopum.

copum, qui sanè ad ejusmodi Testimonium acquiescere omnino debebat.

§. VII.

In septima Clausula precipitur lacerari literas.

Executor horum impedimentorum, quæ occulta supponuntur, nullas literas, nullamque fidem debet dare iis, quibus dispensationem concedit (Excipe, quæ diximus §. præced. num. 2.) ipsumque Summi Pœnitentiarii Breve, seu Rescriptum, ex cujus vi dispensationem expedit, lacerare, vel quod idem est, comburere, obligabitur: id, quod non raro sub pœna excommunicationis precipitur, quia, ut habet a Filliucius, Pontifex non vult, ut sic dispensatus uti possit ea dispensatione in foro externo.

At, poteritne Confessarius illud Breve apud se retinere?

Respondeo, Cum certè ad alium usum, non vero ad forum externum, ut supponimus, retineat, erit materialis retentio, unde, nec ipsi b prohibita, maxime, si in illo aliqua fiat scissura, præsertim sigilli, &c. Addit Sanc. c. Si ejusmodi Breve apud ipsum dispensatum remaneat, non propterea in validam fore dispensationem: nam, quando Pontifex Delegato dicit. *Quod si restituerit, nihil illi præsentis litera suffragarentur*, sensus est, ut nihil suffragarentur in foro externo.

CAPUT XIV.

De Duratione Dispensationis, & Potestatis dispensandi.

§. I.

An cesset, seu valeat Dispensatio seu dispensandi potestas, si non acceptetur?

Hic sunt tria ferè certa, unum controversum. Certum est Primò, si tu petas a Pontifice v. g. per medium tuum Procuratorem dispensationem, vel potestatem dispensandi, & Pontifex concedit, valere d. gratiam, quia jam adest tua acceptatio in persona tui Procuratoris, cui mandatum petendi dedisti.

2. Certum est Secundò. Si, te nesciente, aliquis tibi easdem gratias impetret, valide impetrare; valide enim impetrari omnes gratias pro alio nesciente, rectè probat Sanc. c. Si motu ber lucrandi Donationes liberales, ita, & has gratias, & privilegia, quæ tandem aliquid donant, nempe exemptionem à lege. Ad complementum tamen valoris requiritur tua acceptatio, ut sic illa gratia uti possis, & ad quosdam alios effectus, qui infra indicabuntur. Si igitur res ita se habet in cæteris gratis, ita etiam se habebit in dispensationibus Matrimonialibus. Immo in his, quod impedimenta Consanguinitatis, vel Affinitatis est illud peculiare, ut, si sciantur, vel acceptentur ab uno ex conjugibus, sit ex alio capite valida dispensatio; Cum enim tunc dispensetur in impedimento afficienti utramque personam, acceptatio unius, ne careat suo effectu prodest etiam alteri.

3. Certum est etiam Tertio, si aliquo tempore nolueris acceptare prædictas gratias, posse postea, quandocunque volueris, illas valide acceptare, quia donec Pontifex, seu Princeps eas non revocaverit, semper persistent, atque adeo eas acceptare tibi integrum semper erit.

4. Hæc sunt certa, Controversum est, an si impetratam dispensationem de impedimento, quo laborant vir, & mulier, nescientes; sive bona, sive mala fide procedant ad matrimonium, matrimonium infirmetur ex aliquo alio capite? Verum de hac quæstione à me alibi dicitur satis.

§. II.

An cesset ex renuntiatione? Quid ex non usu?

Impetrasti dispensationem, seu gratiam & acceptasti, illam tamen nunc renuntias, perit ne gratia? Quod enim eam possis renuntiare certum est, quia quilibet potest renuntiare suam rem, qualis esse supponuntur hæc gratiæ, & privilegia concessa in utilitatè propriæ personæ, nam concessa alicui in favorem status, ut est privilegium Cænonis concessum Clericis, non posse à Clerico renunciari, scimus omnes.

2. Respondeo. Si Superior legitimus tuam

Zz 2

renun-